

**College van Gedeputeerde Staten
statenvoorstel**

DATUM	03/09/21	NUMMER PS	Voegt de griffie toe
DOMEIN	Mobiliteit	COMMISSIE	Milieu & Mobiliteit
STELLER	R. Sterken	TELEFOONNUMMER	06 – 4094 9873
DOCUMENTNUMMER	82213869	PORTEFEUILLEHOUDER	Schaddelee

Onderwerp : Tramkruising Symfonielaan Nieuwegein

Bijlage(n): Onderzoek Verkeersveiligheid Tramkruispunt Symfonielaan Nieuwegein

Aan Provinciale Staten,

Gevraagd besluit

Provinciale Staten besluiten:

- In te stemmen met de plaatsing van overwegbomen op de door de gemeente te realiseren 2-richtingen fietspaden op de tramkruising Symfonielaan in Nieuwegein.
- Een investeringskrediet ter grootte van € 652.000 voor de plaatsing van de overslagbomen beschikbaar te stellen en de daaruit voortvloeiende jaarlijkse kapitaallasten (€ 43.500) te dekken vanuit het beschikbare kapitaallastenbudget OV in programma 6. Bereikbaarheid II - Openbaar Vervoer.

Inleiding

Op 11 mei 2020 was er op de kruising van de SUNIJ-lijn met de Symfonielaan in Nieuwegein een dodelijk ongeval te betreuren. Een scooterrijder is aangereden door een tram op het vrijliggende fietspad aan de zuidwestzijde van de overweg. Dit is een onbeveiligde situatie omdat de scooterrijder tegen de rijrichting van het (brom)fietspad in reed. Zie luchtfoto.

Op grond van de Wet lokaal spoor is de provincie verantwoordelijk voor de integrale veiligheid van het tramsysteem. Bij ernstige (of frequente) ongevallen wordt de veiligheidssituatie door de provincie onderzocht, samen met de wegbeheerder in kwestie, in dit geval de gemeente Nieuwegein. Naar aanleiding van het noodlottige ongeval hebben de nabestaanden om aandacht voor de situatie ter plaatse gevraagd, ondersteund door vele mensen uit de omgeving.

De analyse van de situatie ter plekke en de afstemming daarover met gemeente resulteert in het voorstel om twee met elkaar samenhangende maatregelen te treffen:

- Het geschikt maken van de fietspaden aan weerszijden van de weg voor (brom)fietsverkeer in beide richtingen door de gemeente;
- De plaatsing van overwegbomen op de 2-richtingen fietspaden door de provincie.

Omdat voor de realisatie van de overwegbomen extra middelen benodigd zijn wordt dit voorstel aan u voorgelegd.

Juridische en andere relevante kaders

Op grond van de Wet lokaal spoor (Wls) is de provincie verantwoordelijk voor de integrale veiligheid van het tramsysteem. De doelen, werkwijze en rolverdeling ten aanzien van veiligheid zijn vastgelegd in de door PS vastgestelde Beheervisie Tramsysteem 2020-2024. Het Team Trambedrijf Beheer en Onderhoud kan als Beheerder Wls namens GS veiligheidsmaatregelen vaststellen en uitvoeren. PS besluit over het beschikbaar stellen van de noodzakelijke middelen vanuit de programmabegroting.

Argumentatie

Voorgesteld wordt om overwegbomen te plaatsen op de door de gemeente te realiseren 2-richtingen fietspaden. Dit voorstel heeft als achtergrond:

Probleemanalyse

- De bestaande tramoversteek is op reguliere wijze beveiligd met een verkeersregelinstantie (VRI). De beveiliging functioneerde ten tijde van het ongeval naar behoren, maar is niet aangebracht voor verkeer wat tegen de rijrichting in rijdt.
- In de periode vanaf 2009 (wat het startmoment is van de huidige ongevalregistratie na overdracht van het tramsysteem naar BRU) hebben zich op de overweg 6 ongevallen voorgedaan, waarvan 2 met letsel en 1 met dodelijke afloop. In 3 gevallen waren er (brom)fietsers betrokken bij een ongeval.
- Ter plekke rijden (brom)fietsers vaker tegen de richting van het verkeer in. De verkeerssituatie nodigt daartoe uit omdat anders overgestoken en/of omgereden moet worden. Dit is een specifiek risico omdat er voor de illegale rijrichting geen veiligheidsvoorzieningen zijn getroffen.
- De weg en fietspaden kruisen het spoor schuin. Dit geeft een focus op trams vanuit de ene richting en een zeer slecht zicht op naderende trams vanuit de andere richting. De nabijgelegen halte zorgt voor een relatief langzame passage van vertrekkende trams in combinatie met trams die op reguliere snelheid de halte binnen rijden.

Keuze voor overwegbomen

De handhavingsmogelijkheden en sturing van fietsverkeer zijn beperkt, en bovendien zou dit voor fietsers minder kwaliteit of extra onveiligheid geven door het noodzakelijke omrijden door de wijk en/of oversteken van de rijbanen. Het (brom)fietsverkeer in de omgeving is intensief en neemt verder toe door de nabijgelegen school en het bedrijventerrein. De gemeente wil daarom als wegbeheerder het 2-richtingen fietsverkeer faciliteren aan beide zijden van de weg. Het aanbrenge van de tegengestelde fietsrichtingen maakt het voor de provincie noodzakelijk om beveiligingsmaatregelen te treffen bij het oversteken van de trambaan.

De gangbare beveiliging van een tramoversteek bestaat uit de plaatsing van een verkeerslicht. Om specifieke locatiegebonden redenen kan gekozen worden voor een zwaardere beveiliging middels overwegbomen. Ook op andere locaties is die afweging gemaakt. Het plaatsen van overwegbomen wordt in dit geval voorgesteld om de volgende redenen:

- Het risico op roodlichtnegatie van het verkeerslicht door langzaam verkeer, bewust of onbewust als gevolg van afleiding, is reëel.
- Door de schuine ligging van de weg ten opzichte van de trambaan is er in één richting zeer slecht zicht op naderende trams. Gecombineerd met het eerste punt geeft dit risico op ernstige ongevallen.
- Er is sprake van intensief (brom)fietsverkeer en een jonge groep weggebruikers van en naar de nabijgelegen scholengemeenschap.

- Het beschreven risico heeft toegeslagen bij het noodlottige ongeval. Door de nabestaanden, andere betrokkenen, en ook in de publieke opinie, wordt daarom gevraagd om overwegbomen. De gemeente onderschrijft deze voorkeur.

Afweging in de context

Naar aanleiding van het ongeval en de te nemen maatregelen op de Symfonielaan wordt soms ook gewezen naar andere locaties. Daar zijn echter niet dezelfde omstandigheden aan de orde, namelijk het tegen de richting in fietsen en vooral de schuine kruising met slecht uitzicht. Dat maakt de maatregelen op de Symfonielaan niet breder toepasbaar. Elders zijn geen vergelijkbare veiligheidsknelpunten vastgesteld.

Uitwerking

Bij de verdere uitwerking van de maatregelen wordt rekening gehouden met de volgende punten:

De gemeente is verantwoordelijk voor de fietspaden en dient de keuze te maken om 2-richtingen fietspaden te realiseren. Daartoe bestaat de intentie en zal binnen de gemeente nadere besluitvorming plaatsvinden. Zonder die keuze is het niet gewenst om de tegenrichting van het fietsverkeer te beveiligen, omdat daarmee oneigenlijk gebruik van de infrastructuur wordt uitgelokt. Dit kan elders op het fietspad veiligheidsknelpunten teweeg brengen.

De overwegbomen zullen een volledige afsluiting vormen tussen de trambaan en de fietspaden aan weerszijden van de weg en in beide rijrichtingen. Er worden dus geen halve- maar hele overwegbomen geplaatst om te voorkomen dat fietsers tussen de overwegbomen door kunnen slalommen. De overwegbomen en verkeerslichten voor het autoverkeer worden aan elkaar gekoppeld, om alle weggebruikers een consistent beeld te geven bij een gesloten overweg.

Doelen en indicatoren

Met de maatregelen wordt het risico op (ernstige) ongevallen ter plaatse beperkt. Dit draagt bij aan de veiligheid en exploitatie van het tramsysteem. De maatregelen passen binnen het vastgestelde veiligheidsbeleid gebaseerd op risicobenadering en het veiligheidsprincipe As Low As Reasonably Possible (= een onveiligheid zo laag als redelijkerwijs mogelijk).

Participatie

Naar aanleiding van het noodlottige ongeval hebben diverse gesprekken plaatsgevonden met de nabestaanden. Tevens is er een handtekeningenactie geweest in de omgeving. Daarin is gepleit voor de plaatsing van overwegbomen. Er heeft intensief afstemming plaatsgevonden met de gemeente als wegbeheerder, zowel ambtelijk als bestuurlijk, met als doel te komen tot een gezamenlijke aanpak. De maatregelen zijn gezamenlijk ontwikkeld en bestuurlijk afgestemd. Ook concessiehouder Qbuzz is voorstander van de maatregelen omdat de trambestuurders de situatie door het slechte overzicht als onveilig ervaren en de overweg nu daarom met lage snelheid passeren. Bij uitvoering van het project vindt aanvullende omgevingscommunicatie plaats.

Financiële consequenties

De totale investeringskosten voor de overwegbomen Symfonielaan zijn geraamd op €652.000 (incl. 20% onvoorzien, en 20% Voorbereiding, Advies en Toezicht). De verwachte ingebruikname is 2021. Afschrijving vindt plaats vanaf het jaar na ingebruikname. De afschrijvingsperiode is conform de Nota investeren 15 jaar zodat de jaarlijkse kapitaallasten vanaf 2022 €43.500 per jaar bedragen. De kapitaallasten passen binnen de stelpost kapitaallasten OV. De beheerkosten worden meegenomen in het Meerjarenonderhoudsplan (MOP) 2022. Beide zijn opgenomen in het programma Bereikbaarheid OV en Beleidsdoel OV-reizigers zijn tevreden.

Bij het eerste volgend P&C product zal deze investering worden opgenomen in het Meerjareninvesteringsprogramma (MIP). Dit was nog niet eerder gedaan omdat bij het opstellen van het MIP 2021 de aanpassing van de Symfonielaan nog niet in beeld was.

Vervolg

Het besluit van PS wordt actief kenbaar gemaakt aan de gemeente en belanghebbenden. Tevens wordt er daarna -in afstemming met de gemeente- een persbericht verzonden. Na het besluit worden de aanpassingen aanbesteed en in opdracht gegeven. De verwachte uitvoeringstermijn is 2^e helft 2021, waarbij gestreefd wordt naar een zo snel mogelijke realisatie. Uitgangspunt is dat de gemeente dient te beslissen over de realisatie van 2-richtingen fietspaden. De overwegbomen kunnen voorafgaand aan de 2-richtingen fietspaden gerealiseerd worden als de gemeente de ligging van de 2-richtingen fietspaden als uitgangspunt bevestigt.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen

Ontwerp-besluit

Besluit op 14 april 2021 tot vaststelling van Tramkruising Symfonielaan Nieuwegein

Provinciale Staten van Utrecht; In vergadering bijeen op 14 april 2021

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 9 maart 2021,
met nummer 82213869,
van afdeling Trambedrijf Beheer en Onderhoud;

Overwegende dat:

- Er onderzoek heeft plaatsgevonden naar de verkeersveiligheid op de tramkruising Symfonielaan in Nieuwegein
- Er op deze locatie specifieke veiligheidsrisico's zijn voor (brom)fietsers door het tegen de rijrichting in rijden en het slechte zicht op trams door de schuine ligging van de fietspaden ten opzichte van de trambaan
- De gemeente als wegbeheerder 2-richtingen fietspaden zal realiseren
- De belanghebbenden de wens hebben om de 2-richtingen fietspaden te beveiligen met overwegbomen

Besluiten:

1. In te stemmen met de plaatsing van overwegbomen op de door de gemeente te realiseren 2-richtingen fietspaden op de tramkruising Symfonielaan in Nieuwegein.
2. Een investeringskrediet ter grootte van € 652.000 voor de plaatsing van de overslagbomen beschikbaar te stellen en de daaruit voortvloeiende jaarlijkse kapitaallasten (€ 43.500) te dekken vanuit het beschikbare kapitaallastenbudget OV in programma 6. Bereikbaarheid II - Openbaar Vervoer.

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Griffier,
mr. C.A. Peters